

D A C I A

2 Lei

Redacția și administrația:
Timișoara I.

Str. Lonovici No. 2

Telefon:

Redacția și administrația 12-88
Tipografia 14-69

Ziarul de afirmare românească al Ținutului Timiș — Apare sub egida Astei Bănățene

Șefredactor:
ROMULUS P. ROȘU

Abonamente: Anual 500 lei, pe 6 luni 300 lei. Pentru țărani, preoți și învățători 300 lei. Pentru întreprinderi 2000 lei.

Director administrativ:
Dr. NICOLAE ILIEȘIU

O reabilitare târzie

S'au scurs două oecenii, de când la Geneva, uitat de ai săi, și-a dat obșteșcul sfârșit titanul gândirii românești, Aurel C. Popovici.

Au fost necesari douăzeci de ani de frământări în viața publică a României Mari pentru ca după sinuozițiile parcurse de politica românească, azi, naționalismul dinamic al bănățeanului Popovici, sudură puternică a unei minți clar văzătoare și a unei culturi universale, să fie reactualizat și ridicat pe culmile de unde luminează ca un far în noaptea șovăelilor noastre programatice.

Evadat din mediul strâmt și grotesc al culturii maghiare, cărpăcită artificial cu mistria celor de la Budapesta, și ducând în sufletul său toată taina unui neam oropsit și oprimat până la sânge, Aurel C. Popovici și-a desăvârșit personalitatea în mediul disciplinat și mai generos al Austriei.

Contactul cu cei mai de seamă oameni ai timpului i-au ascuțit vederea și simțurile și în tulpina temperamentului mediteranean al vaiahului dela Lugoj s'a înoculat judecata rece și plină de discernământ al omului de Nord, reușind să-i depășească pe toți. Farmecul irezistibil al verbului său a cucerit cercurile politice și culturale germane, iar când vorbea, cu tainica putere a cuvântului său transformă auditorii într'o masă de fanatici.

Deși azi, „Gross-Österreich”-ul pentru care a militat atâta timp ni se pare o utopie, pe acele vremuri, ideea unei confederații în care să se asigure o autonomie completă tuturor popoarelor din fostul imperiu austro-maghiar, era un mijloc de a scăpa de vicisitudinile guvernărilor maghiare și o problemă de securitate pentru românii transilvăneni.

Adevărata personalitate a lui Aurel C. Popovici însă, s'a conturat abia după 1893 când a redactat faimoasa replică a tinerimii universitare române, și când a fost nevoit să se refugieze la București, deoarece tribunalul maghiar din Cluj l'a condamnat la patru ani închisoare.

Ajuns în capitala micului regat român, după un început de entuziasm, Aurel C. Popovici s'a trezit la cruda realitate. Totul era corupt și frivol în societatea bucureșteană. Glasul celor câțiva cărturari nu se auzia din cauza vacterului bonjuristilor ce s'au strecurat în politică, în literatură și în știință. Peste jegul balcanic al unei clase „intellectuale”, insuficient instruită, s'a așezat spoiala unei pretinse culturi franțuzești. Din acest amestec a eșit un amestec vecin cu ridicolul.

Indurerat peste măsură de această stare, Aurel C. Popovici, a căutat să curme răul și să deschidă ochii mulțimii. Volumul „Naționalism sau democrație” cuprinde toate frământările lui din această epocă, și este cartea de căpătâi a românului, pentru că nicăeri nu s'a relevat adevărul și lumina cu mai multă pricepere și talent ca în scrisul său.

La Lugoj, un grup de intelectuali, în frunte cu vajnicul luptător naționalist, Gheorghe Dobrin a luat inițiativa ridicării unei statuii lui Aurel C. Popovici.

Gestul îi onorează și alegerea e fericită, pentru că vine să ne reabiliteze pe noi, pe bănățeni, cari am neglijat cultul oamenilor a căror activitate e strâns legată de soarta acestei provincii. Și nimeni nu e mai îndreptățit la o eternizare în bronz, ca și Aurel C. Popovici.

ROMULUS P. ROȘU

Avioane engleze deasupra Danemarcei

Ele au zburat spre Polonia

COPENHAGA, 12 (RADOR). — SE ANUNȚĂ OFICIAL CA ÎN CURSUL NOPTII ÎN MAI MULTE PUNCTE ALE ȚĂRII AU FOST SEMNALATE NUMEROASE AVIOANE STREINE,

CARE AU ZBURAT LA O MARE ÎNĂLȚIME PESTE TERITORIUL DANEMARCEI. ZIARELE CRED CA ESTE VORBA DE AVIOANE ENGLEZE, PRECI-

ZAND CA GUVERNUL DIN LONDRA AR FI CEDAT 200 DE AVIOANE DE BOMBARDAMENT DE TIPUL „BLONDHEIM” POLONIEI.

„Nu voiu participa la sinuciderea partidului democrat”

a declarat categoric d. Roosevelt

Dacă nu-și vor schimba atitudinea democrației vor fi înfrânți în viitoarele alegeri prezidențiale

Newyork, 12 (Rador). — Luând cuvântul la întrunirea tineretului partidului democrat la Pittsburg, Președintele Roosevelt a atras atenția partidului că va fi învins în o viitoare campanie prezidențială dacă vor continua să adopte atitudinea conservatoare din ultima vreme. D. Roosevelt a amenințat că nu va

lua parte în viitoarea campanie pentru alegerea unui șef al statului dacă democrații vor prezenta drept candidat al lor o persoană cu tendințe conservatoare, sau una care este numai cu vorba democrat. — „Pentru a-mi păstra respectul față de mine însumi, pentru că am servit tot-

deauna și am crezut în democrația liberală, mi-ar fi imposibil să particip activ la o asemenea sinucidere a vechiului partid democrat.”

D. Roosevelt n'a dat nicio indicație dacă are de gând să candideze pentru a treia oară la președinția Statelor Unite.

Avion militar german vătăcit pe teritoriul francez

Constatăndu-se buna credință a aviatorului, avionul a fost înapoiat Reichului

PARIS, 12 (Rador). — Un avion militar german, care a rătăcit direcția, s'a abătut pe teritoriul francez, unde a fost

confiscat. Autoritățile franceze, recunoscând buna credință a pilotului, au hotărât să înapoieze avionul Germaniei.

Aparatul escortat până la frontieră de un avion francez, s'a și înapoiat în Reich.

Catastrofal incendiu la Moreni

Două uriașe rezervoare de țiței mistuite de flăcări

Moreni, 12 (Rador). — Trăznetul a căzut asupra unui rezervoriu al societății I. R. D. G. cu o capacitate de 300 vagoane țiței. Gazele au făcut explozii, aruncând capacul rezervoriului la 10 metri. Conținutul a luat foc, iar focul s'a întins și la un alt rezervor cu o capacitate de 500 vagoane. Cele două rezervoare însă n'au fost pline. A ars o cantitate de 150 vagoane de țiței. Pagubele sunt de peste 10 milioane lei.

Este de remarcat faptul că acum două

luni tot trăznetul a făcut explozii și la un alt rezervor dela Moreni.

Sinucidere sau nenorocire?

București, 12 (SIR). — Maria Jipescu asistentă la spitalul „Casei patronale” din Floreasca, a fost găsită moartă pe caldarâmul din curtea spatilului. Tânăra doctoriță a murit în urma căderii dela etajul al șaselea. Imprejurările în cari s'a produs

căderea nu sunt lămurite cu precizie. Nefericita s'a căsătorit acum câteva luni cu drul Jipescu. Unii cred că ar fi vorba de o sinucidere din cauza unei profunde deprimări. Alții cred că s'a întâmplat un accident.

LITERARE :: CULTURALE :: ARTISTICE

Pentru creșterea vieții culturale în Banat: Plan de lucru

Pentru creșterea vieții culturale în Banat — viață care trebuie să fie pătrunsă de duhul „Astrei Bănățene” și al „Serviciului Social” — și pentru a ridica valorile culturale și artistice din această regiune, se înființează: Gruparea Scriitorilor și Artiștilor Români din Banat „Lucașfăruș”. Deviza: „Ridicarea Bănățenismului la generalitate românească”.

II. Gruparea va cuprinde pe toți scriitorii și artiștii aflați în Banat, cari prin operele lor au dat dovadă de creație puternică, alături de o muncă hotărâtoare prestată în folosul Patriei.

III. Mijloace de afirmare:

1. Scriitorii și Artiștii români sunt grupați în jurul revistei „Lucașfăruș”.

Au datorita de onoare de a spori nivelul revistei ridicându-o la înălțimea manifestărilor culturale, artistice, economice, etc. în raport cu dreptul pe care îl are Banatul, ca tributar sufletesc și economic în România, încadrându-i specificul în generalitate românească.

Ideile conducătoare în redactarea revistei sunt:

a) Trecutul istoric al Banatului din care se relevă ideea națională a românismului: — luptele pentru păstrarea credinței creștine, a familiei, a obiceiurilor, a economiei bazată pe dreptul de proprietate individuală — căutarea, găsirea și explicarea materialului arhivaristic, aflat în arhivele municipale, din care se vede perseverența etnică românească în Banat.

— Scurte studii monografice ale comunităților românești și biografii ale personalităților românești bănățene.

b) Manifestările spiritului românesc contemporan sub forma:

— populară: folclor, muzică.
— cultă: literatură, istorie, economie, sociologie, drept, poezie, artă.

c) Filozofia: aspectele și principiile tradiționalismului românesc în Banat.

d) Problemele culturale și sociale curente ale românilor din Banat.

e) Colaborarea tuturor spiritelor românești de talent din Banat și din Țară, cu precăderea elementelor bănățene.

2. Inființarea unei edituri românești cu ajutorul ținutului, ca să avem posibilitatea popularizării operelor scriitorilor și artiștilor din Banat.

3. Organizarea unei expoziții a cărții Bănățene în Timișoara, cu scopul de a scoate la lumină trecutul de viață bogată al Banatului, din cele mai vechi timpuri, până azi.

4. Propagandă culturală în orașe și sate, prin șezători, conferințe, răspândire de cărți prin bibliotecile ambulante.

Volbură Poiană Năsturaș

Rostul unei edituri muzicale bănățene

Anii trecuți a apărut în editura Astrei Bănățene din Timișoara, datorită sârguințioșilor ei conducători, cari întotdeauna au știut să aprecieze și să lupte pentru ridicarea frumosului, două broșuri, poate prea puțin prețuite și poate prea puțin băgate în seamă, ale distinsului folklorist și compozitor muzical prof. dr. Nicolae Ursu. Una din aceste broșuri cuprinde doine, cântece lumești, jocuri, etc., iar cealaltă colinde și cântece de stea, notate și minunate armonizate, fie pentru cor mixt, fie pentru cor bărbătesc, — cele mai multe fiind culese de prin Banat.

Zic, poate prea puțin prețuite și poate prea puțin băgate în seamă, nu că nu s'au bucurat de-o călduroasă primire sau că n'au fost prețuite așa precum se cuvenea, ci fiindcă prea puțin au înțeles și s'au bucurat de acest fapt, în aparență aproape divers, care pentru muzica bănățeană însă, reprezintă una din primele raze cari vestesc un nou răsărit.

Căci oare nu înseamnă un răsărit pentru muzica bănățeană, înființarea unei edituri muzicale bănățene, în care oricare valoare bănățeană să-și poată vedea munca și nă-

zuințele răsplătite?

Nu numai folklorul ei și creația proprie zisă, producțiile originale bazate fie pe folklor, fie pe proprie inspirație, grație acestei edituri ar lua un nou și puternic avânt, — mai ales când se sprijină valori de talia d-lui Ursu, — în scurt timp ar face din Banat centru și focar de viață muzicală, ridicându-l deasupra celorlalte provincii. Spre a dovedi aceasta, e îndeajuns să ne gândim o clipă doar la viața muzicală bănățeană de până acum, destul de desvătăată și destul de bine situată, cu toate că n'a fost ajutat aproape nici când oficial și nici măcar, cel puțin, încurajat.

Răposatul Vidu, Brediceanu, marele Drăgolu, Ijac, Ursu, Barbu de pildă, sunt câteva nume cari merită crezare și pe cari bazându-te numai, poți începe fără cea mai mică îndoială, un drum ori cât de greu.

Ar fi păcat ca „Astra” care a fost întotdeauna cea dintâi, atât prin vremuri bune cât și prin vremuri grele și care și de astăzi dată a înțeles tot cea dintâi rostul acestei edituri, să nu-și continue calea atât de frumos începută.

Eugen Grosșianu

Gr. Popiți:

Date și documente bănățene 1728-1887

Gr. Popiți, subtilul poet bănățean, autorul acelor minunate „Cântecuri din fluer” ne pregătește o mare surpriză. De-a, după ce și-a pus lira 'n cui pentru un timp, s'a dedicat unei lucrări istorice de mare însemnătate, pe care zilele acestea o scoate de sub tipar.

Cartea se numește: „Date și documente bănățene 1728—1887.”

Autorul după ce vreme îndelungată a răscolit și cercetat vechea arhivă militară, a selectionat date și documente inedite, pe cari le dă publicității, fără comentarii cu gândul — mărturiseste de-a în prefața volumului — de-a fi de folos cărturarului care își îndreaptă pașii spre sate pornind dela puțin spre mult.

Intr'adevăr, din datele și documentele colecționate de d. Gr. Popiți se desprinde întreaga politică habsburgică față de românii din Banat. Reese din ele modul cum au fost făcute colonizările, cum au fost organizate regimentele grănicerești, precum și situația economi-

că, etnografică, juridică, școlară, bisericască etc. Cetitorul va mai vedea că toată viața era în mâinile autorităților militare austriece și că totul se dirija după voința împăraților.

Se mai desprinde din aceste date și documente că în Banat, națiunea de totdeauna a fost cea română. Deasemeni și jertfele făcute de către români pentru întărirea vieții românești, precum și legătura strânsă ce-a existat între Banat și celelalte provincii românești.

În prefața cărții, autorul spune că ne trebuie înaintea colecții de documente, ca să putem cunoaște și scrie adevărata istorie a Banatului. Are perfectă dreptate. Asemenea colecții sunt binevenite mai ales în împrejurările actuale când o propagandă deșantată încearcă a știrbi din drepturile noastre istorice și etnice asupra Banatului.

Dar asupra cărții d-lui Gr. Popiți, vom mai reveni pe larg.

Formalități inutile

Intr'un orașel din provincie lucra mai zilele trecute un muncitor cu ziua la un vecin al său, tăind cu toporul lemne pentru gospodăria acestuia din urmă.

În cursul muncii s'a întâmplat, că dintr'un lemn s'a despicat o țandără, izbindu-l drept în ochiul stâng.

În starea aceasta disperată aleargă bietul om într'un suflet la doi medici, dintre cari unul îi spuse, că ochiul e aproape pierdut.

Atunci un binefăcător al său îl trimise imediat în orașul cel mai apropiat, recomandându-l în grija unui specialist pentru ochi.

Oculistul îi dete primul ajutor, spălându-i ochiul, dar află, că e necesar să-l supravegheze câteva zile în vreun spital.

Muncitorul merse dela un spital la altul, primind în tot locul același răspuns, că până nu îndeplinește anumite forme și îndoșești nu dovedește în mod autentic, că e lipsit de mijloace, nu poate să intre în nici un spital.

Nu începe îndoială, că din punct de vedere al oficialității administrațiile acelor spitale au procedat corect, încât nimic nu li se poate reproșa.

Da: în asemenea cazuri când o trăgănare poate avea drept urmare pierderea vederii unui om, în asemenea cazuri, pe care juriștii le caracterizează cu „periculum in mora” credem, că ar trebui să fie admisă primirea în spital, ră-

mânând ca ulterior să se dovedească îndreptățirea la întreținerea gratuită și dacă s'ar adevăra, că pacientul dispune de avere, să fie supus la plata întreținerii în spital.

Așa credem, că era just și echitabil să se urmeze și în cazul de față, fiind vorba de un pericol iminent pentru ochiul rănit al acestui muncitor de treabă, pe care îl aștepta acasă cu înfrigurare atât soția îngrijorată, cât și cei doi copii minori.

Chinuit de neliniște se reîntoarse muncitorul la vatră, folosind în permanent oblojeala, pe care i-o ordonase medicul să o facă.

A dat Dumnezeu, că pe urma tratamentului i s'a ameliorat starea, fiind acum nădejde, că ochiul îi va fi salvat. Dar putea să fie și altcum. Putea să-și niardă ochiul.

În cazul acela vina cădea asupra rânduilor oficiale prea înguste, cari atunci când ești în primejdie pretind să faci anumite forme.

Am relatat acest caz, pentru a arăta, că a ajuns timpul să se mai deschidă ferestrele birourilor, îmbăesite de duhul învechit al trecutului, lăsându-se să intre aerul înviorător al vremurilor noi, care ținde la ameliorarea stărilor sociale de până acum și în ce privește sănătatea celor săraci și obidiți.

Arrel Moaca

MEMENTO TIMIȘOREAN

Calendar

SAMBATA 12 AUGUST

Ortodox: Sfinții Martiri Fotiu și Anice; Catolic: Sfânta Clara.

Farmacii de serviciu: Circ. I: C. Jahner, Piața Libertății. — Circ. II: Schul, Str. Mareșal Joffre 4. — Circ. III: Keller, Bul. Carol 27. — Circ. IV: Steaua, Piața Drăgălina No. 4. — Circ. V: Kóváry-Chioreanu. — Fratelia: Panajoth. — Freidorf: Eremita.

Spectacole

PROGRAMUL CINEMATOGRAFELOR:

Capitol: „Prințul fatal (Serge Panine)” cu Francoise Rosay, Pierre Renoir și Prințul Troubetzkoy.

Corso (fost Rivoli): „Andi Hardy iubeste”, cu Mickey Rooney.

Apollo: „Omul cu masca” ambele seri.

Radio

SAMBATA 12 AUGUST

Radio-România, Radio-București, Radio-Experimental. Ora 7: Concert de dimineață (discuri), Gimnastică ritmică, Continuarea concertului dimineții (discuri), Sfatul gospodăresc și igienic. Ora 12: Muzică variată (discuri). Ora 13: Ora, Sport, Cota Dunării și a barei Sulina. Ora 13.05: Concert de prânz. Orchestra de salon de vară. Ora 13.45: Spectacole. Ora 13.55: Continuarea concertului (voce: Petre Gusti). Ora 14.10 Radio-jurnal. Ora 14.30: Continuarea concertului Orchestrei de salon de vară. Ora 15.10: Actualități. Ora 17: Ora străjerilor. I. D-na Xenia Nicolau, din Falanga Străjerilor: De vorbă cu străjerii. II. „Suflet nou”, scenariu radiofonic, de prof. I. Manoliu, executat de elevele străjere ale Centrului de Inițiere dela Școala Normală „Elena Doamna” București. Ora 18.15: Ora „Muncă și Voe Bună”. I. Sfatul juridic despre creditul muncitoresc, date de avocat Popov. II. Corul Fabricii „Fichet”, cond. de Bădulescu. III. „Intâmpinarea cu haz și necaz”, scenariu radiofonic de George Comănescu, exec. de actorii Teatrului „Muncă și Voe Bună”. IV. Jurnalul muncitorilor. Ora 19.15: Ora, Mersul vremii. Ora 19.17: Fragment religioase din Händel, Bach, Mozart și Beethoven (discuri). Ora 20: Țara Orașului, de prof. Valeriu Pușcariu. Ora 20.15: Discuri noastre (discuri). Ora 21: Poșta Radio. Ora 21.15: Muzică de dans (discuri). Ora 22: Radio-jurnal (I). Sport. Ora 22.15: Un bal din secolul trecut (discuri): Vals de Ziehrer; Farmecul sirenelor, vals de Waldteufel; Polca-mazurca de Johann Strauss; Vals de J. Strauss și Seară de vară, vals de Waldteufel; Polca de Freundorfer; Ploale de aur, vals de Waldteufel; Lancier; Vals bleu de Margis și Indrăgostita, vals de Berger; Două polci de Johann Strauss; Galop. Ora 23: Radio-jurnal (II). Ora 23.15: Concert de noapte al Orchestrei Petrică Moțoi, transmis de la restaurantul „Monte Carlo”. Ora 23.45: Jurnal pentru străinătate în limba franceză și engleză.

A doua zi a târgului de țară timișorean

Timișoara, 12. — Vineri, a doua zi a târgului de țară timișorean, s'a observat în târg mai multă animație decât Joi, în prima zi.

Târgul de cai de Vineri a început sub bune auspicii și s'au încheiat tranșacții multumitoare. Prețul cailor a variat între 10—13 și 15 mii lei perechea.

Cumpărători au fost în număr suficient în ziua aceasta, și din Banat și din alte părți ale țării.

Pentru logodiți!

Mobile, articole de porțelanuri și de sticlărie, teitlu la

**L. Schmidt
n. Schuster**

Timișoara I., Strada Lovinici 3.

Uniforme și Articole P. R. N.

cu prețuri convenabile la croitoria și ceaprazăria

T. IANCU

Țoara P-ța Libertății P-tul Primăriei

COLTUL CITITORILOR

Praful de pe strada Cluj

Onorată redacție,

Din cauză că se pavează actualmente bulevardul Eroilor dela Tisa, toată circulația care se făcea mai înainte prin acest bulevard din cartierul Elisabetin în Fabric, se face acum prin strada Cluj.

Artera aceasta însă este nepavată și din cauza aceasta când trece pe aici vreo trăsură din Elisabetin spre Fabric sau invers, toată strada Cluj și toate străzile învecinate înnoată în nori de praf, făcând irespirabil aerul. Strada Cluj este cea mai de seamă arteră a unui cartier de vile și n'ar fi permis prin urmare să se întâmple tocmai aici așa ceva.

Cum circulația dinspre Elisabetin spre Fabric trebuie îndrumată pe undeva și altă îndrumare nu i se poate da decât prin strada Cluj până se pavează bulevardul Eroilor dela Tisa, vă rugăm să binevoiciți a ne permite ca prin coloanele ziarului „Dacia” să apelăm la onorata direcțiune „Itas”, rugând-o ca atâta timp cât va dura situația de pe bulevardul Eroilor dela Tisa să dea dispoziții ca strada Cluj să fie cât mai des udată.

Abonat din Elisabetin

In atenția Ministerului de Finanțe

Plângerea unui locuitor din comuna Dud, județul Arad

Locuitorul Indrica Onu, din comuna Dud, județul Arad, ne trimite la redacție o plângere prin care ne arată, că acum nouă ani, adică în anul 1930 și-a cumpărat un cazan pentru fierit rachiu, deoarece în tot satul nu era niciun cazan. Toate actele necesare împreună cu o cerere se-a înaintat Ministerului de Finanțe, cerând să-l aprobe funcționarea cazanului.

Prezentându-se la Administrația Financiară din Arad, pentru a primi autorizația necesară, i s'a răspuns că autorizația lui este la Percepție. Mergând la percepție, aceștia l-au îndreptat la Administrație. Și așa bietul om a făcut multe drumuri dela Percepție la Administrație și îndărăt, dar degeaba. Cu toate că nu are autorizație pentru funcționarea cazanului, impozitul îl plătește regulat, achitând Percepției 3230 lei anual.

În timpul acesta cât el umbla dela Ana la Calafă, alt om din comuna Dud a primit autorizație pentru a-și instala un cazan de fierit rachiu, care funcționează nefiind oprit de nimeni.

Ne punem acum întrebarea. Care este cauza de acest biet agricultor român nu și-a primit autorizația pentru funcționarea cazanului, mai ales că l-a cumpărat și plătește impozitul regulat după folosința lui, fără să-l folosească.

Inspectorul financiar al Ținutului Timiș este rugat să ia măsuri pentru satisfacerea acestei plângeri.

„DACIA”
e ziarul tuturor

CAPITOL PRINȚUL FATAL
(Serge Panine)

O realizare emoționantă de Ch. Méré și P. Schiller după celebrul roman al lui GEORGES OHNET, cu:

Françoise Rosay, Pierre Renoir, Prințul Troubetzkoy
Montare extrao.d.nară. Veneți minunate de pe Coasta de Azur

CONCENTRARI
de ofițeri și trupă pentru
instrucție pe data de 15 August

Marele Stat Major aduce la cunoștința generală următorul:

COMUNICAT

Personalul dela vatră — ofițeri, subofițeri și trupă — care posedă Ordine de chemare urgentă, de culoare galbenă, cu dou stele și purtând:

stampila: A. T. I.

sau stampila: C. S. I.

sau stampila: B. T. I.

sau stampila: C. T. I.

sau stampila: D. T. I.

SUNT CONCENTRAȚI pentru instrucție PE DATA DE 15 AUGUST 1939. și urmează a se prezenta la unitățile și în garnizoanele prevăzute în ordinele de chemare, indiferent dacă au mai făcut sau nu vre-o concentrare în acest an sau au căpătat vre-o amănare sau dispensă de concentrare.

Sunt deasemeni concentrați pentru instrucție și urmează a se prezenta la unități pe aceiași dată și cei care posedă Ordine de Chemare urgentă, de culoare galbenă, cu trei stele, și purtând:

stampila: D. U. I.

sau stampila: B. T. I.

Deasemeni sunt concentrați pentru instrucție și urmează a se prezenta la unități pe aceiași dată și cei care posedă Ordine de chemare urgentă, de culoare galbenă, cu patru stele, și purtând:

stampila: A. U. I.

Ofițerii, subofițerii și trupa dela vatră care urmează a se prezenta, se vor conforma instrucțiilor scrise pe contra-pagina ordinului de chemare.

Cei care nu se vor prezenta la unitățile lor, în termenul prevăzut în ordinele de chemare, vor fi trimiși în judecată conform Codului Justiției Militare.

Problema redeschiderii
liniei aeriene Timișoara-București
Motivele pentru care L.A.R.E.S. nu reia cursele

Timișoara, 12. — Au trecut doi ani de când linia aeriană Timișoara-București a fost închisă, fără a se insista prea mult asupra motivului. De-atunci încoaci, se fac mereu demersuri pentru reluarea curselor, dar fără rezultat.

Acum, — după ce am anunțat că linia se va redeschide, — aflăm că Societatea L. A. R. E. S. a înștiințat aeroportul Timișoara că nu crede să poată relua cursele pe motivul că aeroportul este prea mic și prezintă primejdie pentru aterizarea avioanelor.

Adevărul nu este însă acesta. Noi știm că S. A. R. T. A. a executat aterizări și decolări vreme de doi ani fără a se fi înregistrat nici cel mai mic accident. Deasenea a fost cazul cu avionul „România”, avion de tip mare care iarăș n'a suferit niciun accident. Mai mult. În vremea din urmă, aeroportul a fost complet amenajat. S'au făcut nivelări de teren cari au costat o mare sumă de bani. Azi aeroportul oferă garanții 90%.

În urma acestor amenajări, s'a cerut Soc. L. A. R. E. S. să redeschidă linia, dar răspunsul a fost cel de mai sus.

Care este adevărul?

Adevărul l-am aflat însă pe altă cale. Societatea L. A. R. E. S. nu din cauza aeroportului prea mic refuză să redeschidă linia, ci din cauza prea multelor escale ce trebuie să le facă. Acestea, după cum se știe, sunt: Arad, Timișoara, Turnu-Severin, Craiova, Turnu-Măgurele și București.

Cu atâtea escale și cu avioane mici, de numai 5 locuri, Soc. L. A. R. E. S. desigur nu-i convine să redeschidă linia. Prea mare este pierderea de timp și uzajul aparatelor la aterizări. Evident, pentru 5 pasageri, oboseala și riscul sunt prea mari.

Totuși o soluție trebuie găsită. Orașul Timișoara e un centru industrial și comercial de prea mare importanță ca să mai poată fi lăsat fără curse aeriene, atât pentru călători cât și pentru poștă. Cu atât mai mult că aeroportul este zilnic asaltat la telefon de persoane cari se interesează de redeschiderea liniei aeriene.

Sunt două soluții

Am mers mai departe cu ancheta noastră și am aflat că sunt două soluții cari înlesnesc redeschiderea liniei. Anume: să se sursească una din escale și aceasta ar putea fi Turnu-Măgurele care și așa nu are atâta importanță în traficul aerian. În felul acesta, cursele pot fi reluate chiar și cu avioanele mici de 5 locuri.

Soluția doua și cea mai bună este ca L. A. R. E. S. să schimbe avioanele, punând pe această linie altele de tip mai mare. În felul acesta s'ar transporta mai mulți pasageri odată și cursa ar oferi mai multe beneficii, ba chiar s'ar înlătura unele neajunsuri cum au fost acelea când numai cu Aradul și Timișoara toate cele 5 locuri au fost ocupate.

Probarea ambele soluții este nevoie de aprobarea Direcțiunii aviației civile. Odată să consimtă la desființarea stației aeriene Turnu-Măgurele și a doua oară să pună în circulație avioane de tip mare.

Rezidența trebuie să intervină

Situația de până acum trebuie curmată. Interesele prea puternice pledează pentru aceasta. Și credem că este de datorie Rezidenței să facă intervenții, în sensul celor de mai sus, pe lângă Direcțiunea aviației civile.

Trebuie să ajungem a avea o linie aeriană cum este aceea pe ruta București-Cluj. Cu atât mai mult în ceea ce privește Timișoara pentru a se scurta distanța mare ce ne desparte de Capitală. Altfel, ce rost mai are să întretinem un aeroport civil cu un personal numeros și cu un buget destul de încărcat?

Deasemeni trebuie să se facă intervenții pentru terminarea mai curând a aeroportului nou. E vorba anume ca să se trimită caterpilarele pentru presarea terenului acum și nu la toamnă când încep ploile.

Pușcăriașul Ilescu
Ioan a fost arestatEl a evadat acum o lună din
penitenciarului principal
timșorean

Timișoara, 12. — După cum se știe din relatările făcute la timpul său de ziare, la data de 9—10 Iulie, în timp ce se găsea la munca câmpului la Bucovăț, un pușcăriaș condamnat la 2 ani închisoare pentru furt, Ilescu Ioan, a reușit să evadeze.

Legiunile de jandarmi au luat încă de atunci măsurile necesare pentru a fi prins din nou.

Ieri, Ilescu Ioan a fost zărit de o patrulă de jandarmi în munții Cornerevei și arestat. Cum el este de origină din satul Lăpușnișel, jud. Severin, se crede că ar fi încercat să se apropie de casa lui.

Pușcăriașul va fi readus astăzi la penitenciarul principal, din care a evadat.

Dela tribunalul militar

— Condamnări. Tribunalul Militar în complexul: președinte colonel magistrat Nicolaescu, judecătorii: maior magistrat dr. Andrei Bunda și căpitan Bota Octavian, procuror maior magistrat Pantazi Vlădescu, iar greșier plut. major Palea, a adus eri următoarele sentințe:

— Negrea Nicolae, pentru că a ultragiât și lovit pe un gardian public care era în exercițiul funcțiunii, a fost condamnat la 7 luni închisoare corecțională un an interdicție și 500 cheltueli de judecată.

— Lui Balan Constantin, Radi Ștefan și Chica Ștefan, pentru dezertare în țară pe teritoriu sub stare de asediu, li s'au confirmat mandatele de arestare.

— Pentru omucidere prin imprudență Mirea Ion a fost condamnat la 8 luni închisoare corecțională și 1000 lei amendă. În timp ce patrula s'au întâlnit cu o altă patrulă care fiind somată nu a răspuns și a tras omorând pe un grănicer.

— Furt. Sintescu Ion pentru furt a fost condamnat la 6 luni și o zi închisoare corecțională.

— La horă în Jugoslavia. Caporalul Niculescu Florea a fost condamnat la o lună închisoare corecțională pentru trecerea frauduloasă a frontierei. El în apărare spunea că a trecut la horă în satul vecin din Jugoslavia.

— Insulta santinelei. Anton Meschin din Vinga-Timiș a fost condamnat la o lună închisoare corecțională pentru insulta santinelei.

— Pentru ofensa națiunii. Ströbl Ștefan a fost condamnat un an închisoare, 5000 lei amendă și 5 ani interdicție; Brauer Ecaterina din Buziaș la 6 luni închisoare, 1000 lei amendă și un an interdicție, iar Clement Pavel din Nădlac la o lună închisoare 500 lei amendă și un an interdicție.

— Pentru colportare în public de fapte neadevărate. Dascăl Pavel din Nadăș jud. Arad a fost condamnat la o lună închisoare corecțională.

— Pentru ultragierea autorității și ofensa națiunii Mranya Francisc din București a fost condamnat la un an închisoare corecțională, 5000 lei amendă, trei ani interdicție. Pentru ultraj separat a fost condamnat la 6 luni închisoare corecțională și 2000 lei amendă.

— Pentru ofensa națiunii Mészáros Ludovic a fost condamnat la 3 luni și o zi închisoare, 500 lei amendă și un an interdicție.

BUSTUL DOCTORULUI CANDEA.

În fața spitalului de chirurgie „Bega” se lucrează la soclul pe care va fi așezat bustul în bronz al regretatului chirurg dr. Aurel Candea, fost director al acestui spital și fost inspector general sanitar. Bustul, după cum se știe, este opera apreciatului sculptor Romul Ladea, rector al Academiei de arte frumoase din Timișoara.

Activitatea școlii de inițiere a Serviciului Social din Deva

Impresii din tabără, conferințe, excursii și cercetarea satelor
Deschiderea oficială

Deva, 12. — Programul general al școlii de inițiere a Serviciului Social, este în mare măsură, în funcție de alcătuirea și îndrumarea rațională a fiecărui program zilnic în parte. De aici marea însemnătate pe care o dau comandantul programului zilnic. De aici silința pe care și-o dau conducătorii, ca să orienteze pe echipieri în viața de tabără, pen- truca să plece din școală și instruiți și cu impresie plăcută, dar mai ales con- vinși și câștigați pentru viața aceasta nouă de muncă și jertfă.

Desigur că, munca depusă de coman- danții școlii de inițiere a Serviciului Social din Deva a dat până în prezent roadele dorite și prin aceasta se așteaptă cu mare șansă rezultatele dorite.

În câteva zile de trai în tabără, echi- pierii au început să se socotească departe de sgomotul orașului. Dorința de a fi folositori cât mai mult neamului romă- nesc a pus stăpânire pe inimile echipie- rilor și nu mai fac ca până acum, politica lumii, sau politica deșartă a partidelor politice, ci fac politica satului românesc, care îi așteaptă și-i dorește. De aceea sub conducerea comandantilor lor, se pregătesc foarte serios, pen- truca atunci când vor fi trimiși pe sate, să știe cum să fie folositori sătenilor și de unde să înceapă munca.

Desigur, că echipierii, nu au puterea să alunge dintr'odată din sate întunere- cul și ignoranța. Dar vor ști să poarte cu pricepere lumina mică, dar îndrăz- neată, luată de la conducătorii Serviciu- lui Social, în toate colțurile României Mari.

CONFERINȚE

Pentru introducerea echipierilor în doctrina Serviciului Social, la școala de inițiere de la Deva, s'au ținut mai multe conferințe. Cea dintâi a fost a d-lui prof. Ion Manolache, comandantul su- prem al taberei. D-sa a vorbit despre: „Viața de tabără, ca factor educativ.” În cuvinte calde și camaraderesti, dl. prof. Ion Manolache, a cerut echipierii să-și unească tendințele și părerile, să-și unească firile și să se cunoască pe deoparte între ei, dar pe de altă parte să-și cunoască și pe comandantii. Numai în acest fel viața de tabără capătă ritm viu și natural. Numai în acest fel echi- pierii vor fi, la înălțimea misiunii care li s'a incredințat, creiând în același timp spiritul de grup și camaraderia, folosi- tor neamului și satelor în care vor lucra.

Au mai ținut conferințe d-nii: coman- dant Horia Bura cu despre: „Funda- țiile Principelui Carol” de la întemeiere și până azi. Dl. dr. N. Apostolescu, profesor la școala normală din Deva: „Importanța monografiei sociale pentru școală, cu specială privire la județul Hunedoara.” Comandantul Alexandru Marinescu: „Căminul Cultural”, șezătorile și serbările la sate.” Coman- dantul Pitic despre: „Serviciul So- cial.” Prof. Victor Solomon, direc- torul Școlii Normale din Deva despre ju- dețul Hunedoara din punct de vedere geografic, istoric, cultural și agricol. Cea din urmă conferință a fost a d-lui dr. Emil Caba despre: „Viața sanitară, mișcarea populației și felul de viață a locuitorilor județului Hunedoara.”

Conferințele au fost ascultate cu mult interes de echipieri.

EXCURSII ȘI CERCETAREA SATELOR

Școlile pregătitoare ale Serviciului So- cial fiind prin excelență aplicative și o bună parte din programul lor cuprinzând tocmai aplicarea pe teren și verificarea celor tra- tate teoretic în ședințele de curs, echipierii de la Deva au început excursiile și cerceta- rea satelor.

Cea dintâi excursie a fost făcută de echi- pieri pe cetatea Devei, a cărei întemeiere sigură nu se cunoaște încă. Se crede că acea- sta Cetate a fost zidită de cavalerii teutonî între anii 1100—1200, fiind reparată până acum de vre-o 4 ori. Între zidurile acestei cetăți își doarme somnul de veci Francisc

David, fondatorul și primul episcop al bise- ricei unitariene maghiare, căruia i s'a ridi- cat un monument tocmai în locul unde a fost decapitat de turci, în anul 1579.

Deasemenea echipierii au început cerce- tarea satelor. Cel dintâi sat cercetat a fost Sântohalm, care acum câțiva ani a fost în- corporat orașului Deva. În acest sat echi- pierii au vizitat biserica, școala, Căminul Cultural și trei gospodării, orientându-se asupra felului de viață a locuitorilor.

DESCHIDEREA OFICIALĂ A CURSURILOR

Duminică trecută, a avut loc deschiderea oficială a cursurilor în prezența comandan- ților școlii, a autorităților și a unui nume- ros public.

Serviciul religios a fost oficiat de preoții: protopop Teofil Chiffa, Nicolae Duma, Du- mitru Biji, Gh. Miclea, Marcu Adam și Lă- zărescu Adam, răspunsurile liturgice fiind date de corul școlii, condus de echipierul Bădescu.

După oficierea serviciului religios a luat cuvântul părintele protopop T. Chiffa, care aduce binecuvântarea bisericii pentru una dintre cele mai însemnate școli, puse în slujba satelor de M. S. Regele.

După cuvântarea părintelui protopop Chiffa, autoritățile publice și cursiștii au trecut în sala festivă, unde au rostit cuvân- țări domnii: în numele județului dl. Dionisie Socol pretor, locțiitorul d-lui Const. Bengliu prefectul județului, dl. dr. Emil Caba, di- rectorul școlii de inițiere a Serviciului So- cial și președintele „Astrei” despărțămân- tul Deva.

Tuturor vorbitorilor le-a mulțumit pentru cuvintele frumoase dl. comandant prof. I. Manolache.

A urmat apoi un bogat program compus din cântece, executate de echipieri sub con- ducerea camarazilor Antal și Bădescu; poe- zii: recitate de echipierii: Bădescu Emi- lian, Manea Sisoie, Antonie Constantin și arii naționale, executate la vioară de echi- pierul Dănilă Constantin. La înbogățirea programului a contribuit și dl. comandant Marinescu Alexandru, care a cântat frumos „Mi-e dor de munții Caraiman”.

Serbarea sfârșindu-se, dl. comandant Ma- nolache a dat cetera telegramelor trimise cu prilegiul deschiderii oficiale a cursurilor M. S. Regelui, d-lor profesor Gusti, preșe- dinte Serviciului Social și prof. Iuliu Mol- dovan, președintele „Astrei” Cluj.

Seara, cursiștii au luat parte la serbarea câmpenească din parcul orașului Deva, aranjată de liceul „Decebal” în scopul ca, venitul să fie folosit pentru înzestrarea la- boratorului de fizico-chimie al liceului.

Serbarea Liceului a fost foarte reușită, la ea luând parte tot ce are Deva mai select.

COLȚUL CEFERIST

Recent a sosit de la Arad dl. Jean Con- stantinescu, Secretarul General al B. A. S. C. din Direcțiunea Generală C. F. R. D-sa a vizitat sediul Societății Sportive CFR, precum și Asociația Culturală „Lyra” C. F. R. rămânând foarte mul- țumit de felul cum sunt organizate și administrate.

Joi, cu rapidul de 12,20 a plecat la Constanța dl. ing. șef dr. Ion Vlădescu, însoțit de familie, unde își va petrece concediul de odihnă.

Mare asortiment de prima calitate în
Rame și Blondelle
cu prețuri reduse la firma
„A U R A”
Timișoara I, Str. Eminescu 5 (Casa Scherler)

ECONOMICE

Inzestrarea meseriașilor români cu unelte și mașini

S'a format o comisie ad. hoc

Timișoara, 12. — Printre acțiunile demne de relevat începute de actualul guvern, se numără și cea de înzestrare a meseriașilor români cu uneltele și ma- șinile de care au trebuință ca să-și poa- tă exercita meseria pe cont propriu. O acțiune care dacă s'ar fi început imediat după unire, am fi avut astăzi mai mulți meseriași români în satele și orașele din nouile provincii.

Astăzi asistăm la o corectare a greșe- lilor de ieri și în ce-i privește pe mese- riași.

În acest scop actualul guvern a în- ființat Banca de credit meșteșugăresc care acordă împrumuturi ieftine mese- riașilor români ca să-și procure uneltele și mașinile de care au trebuință ca să- și poată începe meseria.

Pentru simplificarea formalităților ce trebuesc îndeplinite, s'a format o comi- sie ad-hoc, care se compune din prefec- tul județului, inspectorul muncii, ins- pectorul industrial și președintele Ca- merei de muncă. Această comisie are de cercetat cererile solicitanților de credi- te și face referatele după cum se prezin- tă cazurile.

Bineînțeles că aceste credite se acor- dă numai meseriașilor români, meritori și cari prezintă suficiente garanții.

În ce privește cererile, ele se înaintea- ză Camerei de muncă și după ce vor fi cercetate, se vor trimite Băncii de cre- dit meșteșugăresc.

E o acțiune pe care ne grăbim a o sub- linia. În același timp îndemnând pe me- seriași români din ținutul Timiș să se adreseze cu încredere acestei bănci, căci a sosit timpul ca ei să-și ocupe locul ce li se cuvine în viața economică a nouilor provincii.

Procesul breslei alimentare cu primăria se va judeca din nou

Timișoara, 12. — După cum se știe, breasla alimentară, brutarii și măcelarii din localitate, au atacat, la Curtea loca- lă administrativă, deciziunea primăriei prin care s'a interzis vânzarea pâinei și cărnii pe piețele orașului.

Procesul acesta s'a desbătut în ziua de 4 l. c., pronunțarea sentinței amânân- du-se pe ziua de 11 l. c.

Eri însă, în loc de sentință, s'a comu- nicat că chestiunea se va debate din nou, în fond, în ziua de 25 l. c.

Fratele spărgătorului Berineanțu arestat

El a fost prins într'o casă unde se refugiase cu lucrurile furate la el

TIMIȘOARA, 12. — Fratele falimosului spărgător Berineanțu, care a fost arestat nu demult de organele biroului judiciar al poliției, după ce a încercat să atace pe comi- sarul care-l prinsese, a fost însăfârșit cap- turat și el.

Acest „cuplu” periculos al Timișoarei a fost pus în imposibilitate de a da alte lov- ture, cel puțin pe un timp destul de lung.

După cum anunțasem la vreme, în mo- mentul arestării fratelui său, Gheorghe Be- rineanțu le-a scăpat polițistilor, fugând cu o bicicletă.

Dar cum banditul a fost încolțit de poli- ție și nu mai avea posibilitatea să se refu- gieze la tănuitorii puși sub observație, tre- buia să găsească o „loșire”, pentru a putea

trăi. Și această „loșire” a fost o nouă lov- tură, dar de s'îl foarte mic, care pe deasupra i-a adus și ghinion.

A fost prins când nici nu se aștepta.

Împreună cu câțiva complici, Gheorghe Berineanțu s'a introdus erii, prin spargerea geamului, într'un coridor din locuința d-nei Major Maria, situată în Str. Radlo 4, de unde a furat mai multe albituri. Urmărit de polițisti, Berineanțu a fost încolțit în lo- cuința lui Drăgan N., din Str. Barbu Dela- vrancea 6, găsindu-se asupra lui și o parte din lucrurile furate.

Biroul judiciar al poliției face cercetări, pentru a da de urma tuturor complicilor și tănuitorilor temutului spărgător.

Conferința pretorilor din județul Timiș-Torontal

Timișoara, 12. — Vineri dimineața a avut loc, la prefectura județului nostru, sub prezidenția d-lui prefect col. V. Po- povici, conferința pretorilor de plasă din județ. La conferință a participat și dl. dr. Gh. Ciupe, secretar general al ți- nutului Timiș.

În cadrul acestei conferințe s'au pus în discuție experiențele administrative scoase din recentele inspecții făcute la Periam și Buziaș. S'a discutat apoi chestiunea cantinelor școlare, așa cum sunt ele prevăzute în noua lege a învă- țământului primar și cum au fost con- template în cadrul discuțiilor ce au avut loc la constituirea consiliilor pedagogice ale ținutului și ale județului.

Chestiunea valorificării grăului, care la epoca aceasta este de cea mai mare importanță pentru țărâna noastră, a format obiectul unor discuții amănun-

țite. Pretorii au fost îndrumați să supra- vegheze cu toată atenția operațiile de valorificare, să caute să stimuleze mun- ca unităților cooperatiste și să fie atenți ca valorificarea să se facă la preț și în condițiile prevăzute de lege, pen- truca producătorii să fie cât mai mulțumiți. S'a recomandat organizarea cât mai multor centre de colectare, pen- truca transportul până la aceste centre să fie cât mai mult avantajat.

La conferință participând și dl. dr. Ion Pleșa, primmedic județean, s'au pus în discuție și chestiuni sanitare.

Dl. dr. Gh. Ciupe, secretar general al ținutului Timiș, a exprimat la sfârșitul conferinței, mulțumirile ținutului pen- tru felul cum este administrat județul Timiș-Torontal de dl. prefect col. V. Po- povici.

Gauleiterul Forster s'a pronunțat:

Danzigul a fost și va fi german

„Danzighezii, uniți pe veci, îndreaptă cu dragoste și venerație privirea lor către Führer, care, fără îndoială, le va împlini dorința de a reveni la Reich”

Danzig, 12 (Rador). — Agenția D. N. B. transmite: Conducătorul național-socialiștilor, dl. Forster, în cuvântarea sa rostită cu prilejul marelui manifestării de Joi seara, în Piața Mare din Danzig, a declarat următoarele:

„Ne-am adunat într'un moment grav, pentru a protesta cu ultima energie, în fața lumii întregi, contra amenințărilor cu războiul, răspândite de mai multe săptămâni contra Danzigului, de către oratori și ziare poloneze.

Ziaristii străini comit o greșală, spunând că această manifestație a fost organizată pentru a produce o nouă senzație. Pentru noi, cei de aci, situația este mult prea gravă, pentru a căuta senzaționalul. Ne-ar fi mult mai plăcut, dacă am putea renunța la asemenea manifestații de protestare. Dar amenințările zilnice, ne obligă la aceste manifestații. Populația Danzigheză a răbdat prea multă vreme aceste invective poloneze, fără a reacționa la ele. Populația din Danzig a dovedit prin fapte, că iubește pacea, dar în fața amenințărilor cu războiul, sistematic și continuu reînoite, suntem siliți să spunem răspicat, ceea ce gândim.

Polonia pare că nu vrea să facă uz de rațiune. Din contră, se caută să se învenineze ura contra tot ce este german. Polonia trebuie să înțeleagă cele ce urmează: toate amenințările cu războiul, toate provocările, nu ne vor intimida. Am luat măsurile necesare, pentru ca populația Danzigului să nu-și piardă cumpătul în această epocă de tensiune, deoarece ea are încredere în conducătorii ei național-socialiști și pentru că ea știe că îndrumătorii ei, vor face la momentul oportun, ceea ce trebuie să se facă.

În cursul ultimelor săptămâni, am făcut la Danzig tot ce era necesar pentru respingerea oricărei agresiuni și loviturii și pentru a răspunde imediat.

Polonia trebuie să știe că Danzigul nu este părăsit, ci că Germania, marele Reich german, patria noastră mamă și Führerul nostru Adolf Hitler, sunt hotărâți să vină în ajutorul nostru, în cazul unui atac din partea Poloniei.

Toți amici păcii, trebuie să recunoască ce mare crimă au comis dictatorii dela Versailles, prin detașarea Danzigului și felul cum au demarcat frontiera estică

a Reichului. Țin să subliniez, că aceasta este părerea nu numai a Danzighezilor și a celorlalți Germani, dar și a numeroase personalități strălucite din străinătate și în special din Anglia și Franța. Dacă există cineva pe lume, care are cu adevărat dreptul să se pronunțe asupra acestei chestiuni, fără îndoială că aceștia sunt Danzighezii. În această privință constatăm:

Dela întemeierea sa adică opt secole, Danzigul a fost totdeauna un oraș german, în tot cursul istoriei sale, până în 1919, numai Germania a comandat la Danzig.

În 1919, cu toate protestările unanime și repetate ale populației sale, Danzigul a fost desprins de patria mamă. Dreptul popoarelor, de autodeterminare, a fost călcat în picioare.

Anii ce au urmat, au făcut dovada definitivă că Danzighezii au suferit pagube materiale și culturale de tot felul. Nici măcar faptul că portul Danzig urma să fie singurul acces al Poloniei la mare, pentru care motiv Danzigul a fost desprins de Reich, n'a putut împiedeca să nu se aducă atingere acestui principiu.

Drepturile vitale ale Danzigului au fost violate sistematic. Gdynia a depășit Danzigul și aceasta dovedește că Danzigul nu are să se aștepte dela Polonia decât numai la dezavantajii economice. Numai trebuie să subliniez atingerile aduse onoarei germanilor, în ultimii 20 de ani. Săcăelile continue, în toate domeniile vieții și faptul că Danzigul a fost desprins fără consultarea populației lui, justifică lozinca noastră.

Vrem să revenim în cadrul Reichului! Populația Danzigului știe foarte bine, că ceasul liberării va sosi, când Danzigul va fi integrat în Reich.

Danzighezii, uniți pe veci, îndreaptă cu dragoste și venerație privirea lor către Führer, care, fără îndoială, le va împlini dorința de a reveni la Reich, impunând astfel triumful principiului de drept, care le-a fost refuzat în 1919.”

Dl. Forster a terminat: „În acest ceas grav, cel mai bun lucru este să promitem că vom rămâne uniți, orice s'ar întâmpla. Să sperăm că ziua în care ne vom găsi din nou aci, nu pentru a protesta, ci pentru a sărbători revenirea noastră la Reich, se va ivi în curând.”

De ieri până azi

LORDUL HALIFAX A PLECAT LA JORKSHIRE

Londra, 12 (Rador). — Lordul Halifax, ministrul de externe al Angliei, a plecat ieri la amiază la Jorkshire, unde va rămănea până la jumătatea săptămânii viitoare.

Înainte de plecare, d. Halifax a primit într'o lungă audiență pe ambasadorul Chinei la Londra.

PRIMUL MINISTRU JUGOSLAV LA TRIESTE

Belgrad, 12 (Rador). — D. Sfetkovići, președintele consiliului de miniștri jugoslav, a plecat în Italia, se va margini la vizitarea organizațiilor muncitorești din Trieste. Primministrul se va întoarce după această vizită în Hovenia.

Se precizează că vizita dlui Sfetkovići n'are caracter oficial.

TRAFICANTII DE DEVIZE VOR PIERDE CETĂȚENIA MAGHIARA

Budapesta, 12 (Rador). — Camera deputaților a adoptat legea privitoare la pedepșirea traficantilor cu devize. Pedepsele acelor cari vor fi găsiți vinovați de import sau export clandestin de devize, merge până la pierderea cetățeniei ungare.

ZIARIST STRAIN EXPULZAT DIN ITALIA

Roma, 12 (Rador). — Agenția Havas transmite: Ekins, corespondentul Agenției „United Press”, a fost expulzat din ordinul personal al dlui Mussolini.

Ekins urmează să părăsească teritoriul italian în 48 ore.

Expulzarea pare să fie motivată de faptul, că Ekins a lăsat să se înțeleagă în anumite știri că Ducele ar fi grav bolnav.

CONTELE CSAKY N'A NEGOCIAT PACT MILITAR CU D. RIBBENTROP

Budapesta, 12 (Rador). — Agenția telegrafică ungară M. T. T. declară fără temeii svonul în legătură cu întreprinderea dela Salzburg dintre contele Csaky și d. Ribbentrop, că cei doi miniștri de externe ar fi negociat cu această ocazie încheierea unui pact militar ungaro-german.

FURTUNA CU URMĂRI GRAVE LA TURTUCAIA

București, 12 (SIR). — O furtună urmată ploaie și grindină a făcut adevărat prăpad în rețeaua Turtucaia. Bărți aflate la mal au fost răsturnate, un pescar rănit, case desvelite, pomii smulși din rădăcină.

DISCUȚII DIPLOMATICE LA VARSOVIA

Varsovia, 12 (Rador). — D. Beck, ministrul de externe, a primit pe ambasadorul Angliei, iar d. Arcizevski, subsecretar de stat a primit pe ambasadorul Sovietelor și pe însărcinatul cu afaceri al Germaniei.

CONSULUL ROMÂNIEI LA HAGA A MURIT

Haga, 12 (Rador). — Marele financiar Mannheim, consulul general al României la Amsterdam, a încetat din viață Joi la amiază.

O MAMĂ ÎN PIZIERE ÎȘI PARASEȘTE COPILUL LA IAȘI

Îași, 12 (SIR). — Pe Str. Vovideniei din Iași a fost găsit părăsit un băiat de un an jumătate, având un bilet în care mama îndurerată cere iertare că l-a părăsit însă nu mai putea să-l răbdând și el micuțul, de foame alături de ea. Roagă sârmana femeie împinsă de mizerie la acest act disperat ca suflete miloase să crească copilul fără a-i spune că a fost părăsit.

MAREȘALUL BALBO LA MUSSOLINI

Roma, 12 (Rador). — Ducele a primit Joi pe Mareșalul Balbo discutând chestiunile economice și militare cari interesează Libia.

D. HOARE BELISHA LA CANNES

Paris, 12 (Rador). — D. Hoare Belisha, ministrul de război al Marii Britanii care se află de câteva zile pe Coasta de Azur a sosit Joi la Cannes.

MANEVRELE TURCEȘTI NU SUNT ÎNDEREPTATE CONTRA BULGARIEI

Ankara, 12 (Rador). — Agenția telegrafică turcă respinge afirmațiile unor ziare străine că concentrările de trupe în Turcia Orientală, ar fi îndreptate contra Bulgariei vecine și amice.

Se precizează că este vorba de manevre obișnuite, la fel ca în fiecare an, la cari sunt invitați toți atașajii militari, inclusiv cel bulgar.

Politica Turciei urmărește pacea, ea este insuficientă de sentimente de amicitie față de Bulgaria, ca față de toți vecinii ei.

PROVOCĂRI SOVIETICE ÎN MANCIURIA

Tokio, 12 (Rador). — Agenția Domei transmite: Declaratul Itagaki, ministrul de război, a declarat în consiliul de miniștri de azi, că provocările sovietice dela frontierele accidentale ale Manciuriei, se datorează dorinței Sovietelor de a domina cu brutalitate, Mongolia exterioară. Generalul a adăugat că nu există niciun semn, care să lase să se întrevadă posibilitatea unei extinderi a incidentului, care poate deci fi considerat drept o afacere locală.

Europa nu se lasă impresionată scile presa parisiennă

Paris, 12 (Rador). — Agenția Havas transmite: ansamblul presei parisiene se arată puțin îngrijorat de discursul dlui Forster.

Le Jour scrie: Discursul a fost violent, dar n'a eșit din caerul manifestațiilor oratorice cu care conducătorii național-socialiști ne-au obișnuit. El a fost primit la Varșovia cu acel calm admirabil, de care Polonia a dat dovadă dela începutul crizei.

Le Petit Journal: O mare campanie de intimidare începe. Nu ne ferim însă să spunem, că această campanie nu va intimida la noi pe nimeni, deoarece ea era prevăzută de mult timp.

Le Figaro: Este vorba de a se impresiona Europa și omenirea, de a se zdrun-

cina sistemele nervoase ale popoarelor și de a se susține zilnic același lucru, pentru a reuși să-l facă de crezut. Din nefericire însă, aceste artificii nu mai prind. Noi cunoaștem prea bine procedeul.

Excelsor: Discursul vădește șovăla și reaua situație a Reichului, față de greșelile sale răspunderi. Este vând de Führerul și-a menajat un timp de gândire.

L'Ordre: Dacă nu s'ar fi produs la 15 Martie, acțiunea asupra Cehoslovaciei, este foarte probabil că revenirea Danzigului la Reich — oricât de grave ar fi consecințele — s'ar fi făcut, împotriva tuturor dificultăților. Desființând acordul dela Muenchen și călcându-și cuvântul Führerului a dovedit cari sunt adevăratele năzuinți.

Punctul de vedere polonez: D. Forster e un simplu particular Discursul n'a produs nici o emoție la Varșovia

VARȘOVIA, 12 (Rador). Agenția Pat transmite:

Cercurile politice polone, nu acordă vreo importanță prea mare declarațiilor făcute de Forster, socotindu-le ca emanând dela o persoană particulară, care nu îndepărtează pe nimeni de teritoriul orașului Danzig.

Aceleași cercuri sunt de părere că discursul lui Forster, reprezintă declarații pentru uzul intern, destinat să dea curaj locuitorilor din Danzig, ori recent s'au arătat îngrijorați de posibilitatea de a fi victime ale unei acțiuni ale cărei consecințe ar fi incalculabile.

Se remarcă că discursul lui Forster nu cuprinde niciun element nou, oratorul

servindu-se de argumentele repetate de atâtea ori de propaganda germană și din care reiese clar, că Reichul se interesează mai puțin de soarta Danzigului, decât de revizuirea hărții Europei orientale.

Forster, sub inspirația presei germane, și-a permis să menționeze pretinsul discurs pe care l-ar fi pronunțat în 1931, mareșalul Smigly Rydz, discurs care a fost desmăniț de cercurile polone, pe motivul că el n'a fost pronunțat vreo dată.

Dacă toate cele anunțate de Forster, sunt tot atât de adevărate, se știe ce valoare poate să li se atribuie.

SPORT

Campionatele regionale de natație Püllök Ilsa și d-șoara Rafael au stabilit noui recorduri naționale

Eri a avut loc în bazinei Ilsa din Timișoara, campionatele regionale de natație, cari s'au soldat cu un succes sportiv desăvârșit, deoarece în cadrele acestui concurs s'au stabilit nu mai puțin decât trei recorduri naționale.

Campionatele regionale au servit și ca un criteriu pentru a desemna reprezentanții regiunii la Campionatele Naționale, cari se vor disputa la București.

Rezultatele tehnice:

Probe pentru domni 100 m. liber: 1. Püllök 1:04. Prin aceasta performanță înnotătorul Ilsa și-a ameliorat propriul său record național cu 7 zecimi de secundă. Al doilea s'a clasat Bohunitzki cu: 1:05,8. Al treilea Balint cu: 1:07.

100 m. brasse: 1. Normann 1:26,5.

200 m. liber: 1. Püllök 2:24,9 (Record național! Vechiul record deținut de Ke-

men Tg. Mureș a fost 2:26,8. (Püllök este în formă excelentă și a câștigat autoritar asupra lui Bohunitzki care a înnotat 2:31.

200 m. brasse: 1. Normann 3:15,8.

400 m. liber: 1. Bohunitzki 5:39.

100 m. spate: Püllök 1:20.

Stafeta 3x100 m. mixtă Ilsa (Püllök, Nicolici, Balint) 3:55,8.

Stafeta 4x100 m. liber Ilsa (Bohunitzki, Hozdovici, Balint, Püllök) 4:29.

Probe pentru juniori:

100 m. spate: 1. Sternbec 1:43.

100 m. liber: 1. Hozdovici 1:11,4.

100 m. brasse: 1. Nicolici 1:31,2.

Dintre probele feminine n'a figurat în program decât 100 m. liber, care a fost câștigată de d-șoara Rafael de la Clubul Athletic Arad cu timpul de 1:23. Aceasta constituie un nou record național.

Campionatele naționale de atletism pentru juniori

Duminecă și Luni, Stadionul Municipal din Cluj va fi teatrul unui important concurs athletic, cu ocazia căruia speranțele atletismului românesc, generația de mâine, își va disputa supremul titlu: campionatul național.

Atențiunea întregii țări este fixată asupra Capitalei Ardealului, care așteaptă cu cunoscuta-i ospitalitate tinerile vârstare ale atletismului.

Organizatorii au depus toate eforturile ca toate să fie la punct. Pista excelentă a admirabilului stadion e gata ca să servească de teren prielnic pentru realizarea performanțelor bune, cari sunt așteptate cu legitimă speranță de marele public.

Din numeroasele înscrieri sosite se poate constata de pe acum, că marea întrecere a tineretului athletic va cunoaște un deosebit succes sportiv, căci, cu puține excepții, toți cei competenți își vor da întâlnire pe zgura de la Cluj, astfel că chiar lipsa unor titulari nu va putea diminua valoarea concursului.

Dintre bănațenii disponibili vor participa următorii: la 100 și 200 m. plat

Roșiu U. D. R., Nacea Rapid și Stoia Receaș. Reșițanul are șanse să se claseze în primele trei locuri, dar dacă va face un start reușit, nu este exclus ca să-l vedem campion național. La 400 m. va pleca Acsai de la U. D. R., care este în măsură să răstoarne multe calcule. La cursa de 400 m. garduri avem patru participanți, pe Sever și Stoia de la Receaș, Roșiu U. D. R. și pe Nacea Rapid. Cele mai multe șanse dintre aceștia le are Nacea, însă în marea concurență de la Cluj va trebui să se mulțumească cu locul trei. La cursele de demi fond avem pe Scovara și Ghera de la U. D. R. La triplu salt David de la Receaș poate să se claseze onorabil. Sulița va fi probabil la discreția lui Neumann de la Rapid. Cei mai buni reprezentanți îi avem însă la săritura cu prăjina în persoana lui Dragomir Zeno de la Receaș și Neumann de la Rapid. Ambii sunt capabili să treacă ușor trei metri. Receașanul a realizat chiar săptămâna trecută 3,20 m.

Snerăm că băeții noștri ne vor face cinste!

Calendoscop sportiv

— D. dr. Dimitrie Roman președintele Districtului Timișoara s'a reîntors din concediu, astfel că districtul își va relua activitatea. Luni la ora șapte și jumătate va avea loc prima ședință cu care ocazie se va lua în discuție și întocmirea programului de toamnă.

— Federația maghiară a pronunțat pedepse severe pentru conduita nesportivă a unor jucători, în decursul meciurilor. Astfel Toldi a fost suspendat pe două săptămâni. La fel a fost amendat și Tátrai și Ádám. În afară de suspen-

dare jucătorii s'au ales și cu o amendă în bani de 80 Pengő (2500 lei).

— Max Schmeling va întâlni, la 1 Oct. în Stadionul „Rote Erde” din Dortmund, pe Neussel.

— Statul sârb a aprobat un ajutor de 100.000 dinari echipei jugoslave de tenis, care pleacă în America pentru continuarea Cupei Davis.

In curând va lua ființă Comitetul Olimpic Irlandez, independent de cel englez.

CRONICA ARADULUI

Razie polițienească la Arad

Au fost capturați câțiva răulăcători urmăriți de polițiile din țară

Arad, 12. — Azi noapte pe teritoriul municipiului nostru, organele poliției, sub conducerea d-lui Liviu Murgău, chestorul poliției, secondat de comisarii Mazilu, Oprița, etc., au făcut o razie.

Cu aceasta ocazie au fost înaintați chesturile de poliție 17 bărbați, o femeie și o bandă compusă din 28 țigani nomazi, împreună cu 4 căruțe supraîncărcate cu lucruri de furat.

Printre cei arestați se află și cunoscutul tâlhar Benea Avram, care are la activul lui mai multe condamnări și care în prezent este urmărit cu un mandat de arestare. Deasemenea au fost înaintați și indivizii Nedelcu Iuliu, Lingurar Martin, Kovacs Stoika fiind bănuți ca autori ai mai multor furturi săvârșite în ul-

mul timp în Arad și jur.

Indivizii Garși Costea Teodor, Fodor Gheorghe, Tudor Petre și Moritz Gheorghe, cunoscuți borfași, fiind găsiți fără domiciliu au fost predați organelor jandarmeriei pentru a fi trimiși la următoarea captivitate.

O captură prețioasă a făcut poliția în persoana lui Marmoschtein Herman de 62 ani. îmbrăcat foarte elegant. Acesta după cercetările făcute, este un pericolos excroc, dându-se drept artist de varietate. În această calitate pe care și-a atribuit a reușit să escrocheze mai multe persoane din localitate.

După întocmirea actelor, susnumiții au fost înaintați Parchetului pentru continuarea cercetărilor.

Știri din Arad

— Sediul căminului cultural al județului. Căminul cultural al județului, ce funcționează în cadrul Serviciului Social, sub direcțiunea d-lui dr. Octavian Lupaș, și-a instalat sediul în Bulevardul Regina Maria 7, palatul subprefecturii județului.

— EXPOZIȚIA SERVICIULUI SOCIAL. Organizația județeană a Serviciului Social din Arad a aranjat o expoziție în vitrina mare a librăriei „Concordia” din Str. Eminescu. Au fost expuse toate publicațiile privitoare la Serviciul Social — ce au apărut până acum. Expoziția s'a bucurat de un deosebit succes de public.

— Agresiune. Dl. Ioan Suci, perceptor, din Str. Rahovei 140, a reclamat chesturile de poliție că servitorii săi, Chițu Solomon și Barna Teiu au fost crunt bătuți de o ceată de țigani din cartierul țigănesc Checheș, în timp ce transportau cu trăsura paie de la pământul ce-l are în jurul acestui cartier. Organele polițienesci au arestat pe agresori, cari cu actele în regulă vor fi înaintați Parchetului.

— DISPARIȚIE. Soția lui Ioan Wagner din Str. Oituz, a anunțat poliția că sora sa, Maria Hum, de 22 ani, a dispărut de mai multe zile de acasă.

— Furt. Ludovic Bodnar din Str. Gelu a reclamat poliției că pe când se găsea la clubul mecanicilor din buzunarul hainei i-au dispărut ceasul și tabachera, suferind astfel o pagubă de 1600 lei.

— ÎNAINȚAȚI POLIȚIEI. Ioan Kerekes din Str. Fabius și Iosif Szatmari din Str. Cornel Leucufia, ambii muncitori la fabrica „Astra” au fost înaintați poliției pentru că asupra lor s'a găsit un sac cu material lemnos lucrat în atelierele fabricii. Se bănuiește că materialul este de furat.

— Edilitate. Zilele aceste au început lucrările pentru pietruirea Bulevardului Carol, pe distanța cuprinsă între Str. 1. Decembrie și Str. Moș Ajun. Lucrările decurg într'un tempo rapid, astfel că porțiunea pietruită, fi dată circulației încă în toamna acestui an.

— Se lucrează febril și temeinic la edificiul halelor din Piața Mihai Viteazul. Temeliile, în beton armat sunt puse și peste câteva zile se va începe edificarea pereților.

— SE LUCREAZĂ ȘI LA BISERICA DIN GRĂDIȘTE. Biserica ortodoxă română din cartierul Grădiște, despre care ne-am ocupat în mai multe rânduri, e pe cale de a fi determinată, cel puțin în ce privește exteriorul. Într'adevăr la începutul acestei săptămâni, o echipă de zidari lucrează la tencuirea și spoirea pereților. Lucrările aceste vor fi gata la sfârșitul săptămânii viitoare, când se va continua în interior.

Memento Arădan

SAMBATA 12 AUGUST

Farmacii de serviciu:

JANCA, bdul Ferdinand.
NIEDERMAYAR, str. Gojdu.
HAJOS, bdul Regina Maria.

Programul cinematografeilor:

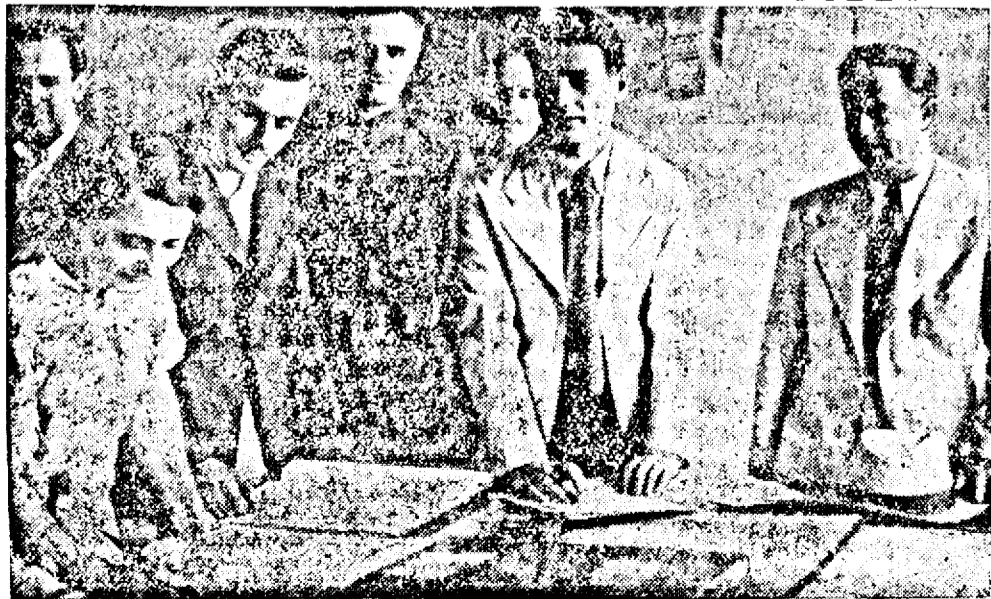
FORUM: „Fac ce-mi place” cu Irene Dunne și Douglas Fairbanks jr.
URANIA: I. „La răspântie” cu Charles Vanel, Jules Berry și Suzy Prim; II. „Cercul”, film rusec.
CORSO: „Toată lumea cântă” cu Lady Garland.

Mica publicitate

PROFESOARĂ DIPLOMATĂ prepară în ore particulare limba germană, engleză, franceză, latină, greacă și română, deasemenea și stenografia română și germană. Circ. III, Bulev. Carol I. No. 7, etaj II, ușa 9.

Cumpăr costume bărbătești uzate exclusiv la locuința Dvoastră. Obiectele aduse în prăvălia mea nu le cumpăr, dar în urma unei cărți postale sau aviz telefonic (12-14) mă prezint imediat. Schönbrunn, Timișoara II, Piața Traian 2, etaj I. 2.

Var cea mai bună calitate, vinde 100 kg. 135 lei. Francisc Rosenberg, IV., Str. Gării, colț cu Str. Barițiu. Telefon 12-53.

Căsătoria unei pușcărie la Văcărești cu un camarad de închisoare.

Doi aviatori polonezi scăpați ca prin minune dintr'un accident întâmplat lângă Danzab.

INFORMAȚIUNI

Istoriul zilei

— IN ZIUA DE 13 AUGUST 1595, Mihai Bravul bate la Călugăreni armata lui Sinan-Pașa, luptă care aduce o nouă victorie Vițeazului Voevod.

— In aceeași zi Ștefan Bocioai, comandantul armatei Bănățene contra Turcilor, bate la Făget pe Pașa Turcesc al Timișoarei, care fiind rănit în toată luptei scapă doar prin fugă.

— La 13 August 1849, este capitularea șefului armatei maghiare Görgey la Șiria.

— In 13 August 1864 este prima zi a Sinodului dela Carlovăț, la care la parte și Șaguna și în care se hotărăște desbinarea celor două religii ortodoxe (română și sârbă) din fosta Ungarie și Ardeal. E de menținut că, în ceiace privește averea celor două biserici s'a iscat o neînțelegere, intrucât sârbii țineau ca tot avutul să rămână în folosul bisericilor lor.

P. C. MILOȘ

— Dl. Dr. EMIL ȚIERANU, PRIMARUL-ȘEF, IN VIZITĂ LA REDACȚIA ZIARULUI „DACIA”. Primarul-șef al municipiului Timișoara, dl. dr. Emil Țieranu, a vizitat ieri redacția ziarului „DACIA”. D-sa s'a înțreținut mai mult cu șefredactorul ziarului nostru asupra problemelor locale.

— EX. SA DL. REZIDENT REGAL Dr. AL. MARTA SE AFLĂ LA BOCȘA și a primit în audiență pe d-nii prefect colonel Popovici și Gh. Birăescu, șeful serviciului cultural al Ținutului. Excelența Sa revine din concediu săptămâna viitoare.

— I-a spart capul cu o piatră. Individul Emeric Nagy, de 59 ani, din str. 3 August 19, în timpul unei certe pe care a avut-o cu Acs Iacob, din Fratelia, str. VI. Nr. 24, i-a spart capul cu o piatră. Cum rana a fost destul de serioasă, victima a fost transportată cu Salvarea, la sanatoriu Bega.

— 40 de suspecți triați la poliție. Cu ocazia târgului Timișoarei, organele biroului judiciar al poliției au înaintat chesture 40 de indivizi suspecți, cunoscuți hoți de târguri și pungășii de buzunare. Aceștia sunt triați, pentru a se vedea dacă nu sunt între ei și indivizi periculoși, cu spargerii recente la activul lor. Datorită măsurilor luate din vreme, de dl. comisar Santău, șeful biroului judiciar, în tot târgul de ieri nu s'a întâmplat niciun furt, deoarece suspecții au fost luați din vreme dela târg, înainte de a-și fi putut începe „operațiile”.

— Și-a amenințat iubita cu moartea, pentru că părinții ei se opuneau la căsătorie. Săteanul Trăilă Popovici din Cerneteaz (T. Torontal) a făcut un denunț în contra feciorului Toma Bulac din aceeași comună, care i-a amenințat fata cu moartea. Toma Bulac, îndrăgostit fiind de fată, voia să o ia în căsătorie. Oponându-se însă căsătoriei acesteia tatăl fetei, îndrăgostitul a prins-o pe fată pe stradă și a bătut-o, amenințând-o că o va și ucide. Cercetările acestui interesant caz, sunt încă în curs.

— Falsificatorii de ecure au fost puși în libertate. După ce Camera de acuzare depe lângă Curtea de apel din localitate a respins ieri apelul făcut de cei 3 falsificatorii de ecure de dolari: Vendel Iosif, Solomon Wieder și Maxim Kalman, totuși aceștia au fost puși azi pe picior de libertate, de Cabinetul III de instrucție, pe o cauțiune materială de 40 mii lei, falsificatorii având domiciliu stabil și nemaifiind pedepsiți.

— Bănuți de furt, săvârșit la o biserică. Jandarmeria din comuna Căpăd (Timiș-Torontal) a înaintat parchetului din localitate pe sătenii: Venzel Anton, Vucan Pavel, Unguru Pavel și Sârbu Dimitru, bănuți că ar fi autorii unui furt de bani săvârșit denușii la biserică de acolo.

— Fostul director al Cursurilor profesionale pentru ucenici din localitate nu a fost reintegrat. Fostul director al Cursurilor profesionale pentru ucenicii industriali din localitate, d. Ștefan Costea, nu a fost reintegrat în funcțiune, după cum cirula șvonul mai zilele trecute. Ministerul Muncii ordonând acum numai o nouă anchetă. Ar fi de dorit ca această anchetă să fie urgentată, găsindu-ne în pragul noului an școlar, când școala are nevoie de un director pentru a face față înscrierilor. Cum anul trecut au frecventat cursurile pentru ucenici 1500, 6 mii, ar trebui ca anul acesta să fie reinscriși, la timp, macar acelaș număr.

— Starea civilă la 11 August. Născuți: Ioan, fiul lui Veronika Märker; Francisca, fca Lusanei și-a lui Nicolae Bocsó, ziuș; Domnica, fca Mariei Băltean (Dognacea, jud. Caraș), născută la Instit. Obstr. Timișoara; Ecard Niculae, fiul Barbarei și-a lui Martin Harnischfeger, agricultor; Agneta, fca Victoriei și-a lui Carol Antal, pantofar și Doina Lăcrămioara, fca Rozaliei și-a lui Virgiliu Dorin, locot. Reg 5 Vânători. Morți: Ștefania Horvath născ. Rühmann, de 50 ani; Aloisia Hau-Herbert, 6 ani și Elisabeta Farkas născ. Szabó, de 43 ani.

— Dela breslele meseriașilor. Breslele meseriașilor patroni și anume: Alimentară, Textile și îmbrăcăminte, Bărbieri și Coafori, Constructori și Lemnari, aduc la cunoștință că toate laolaltă și-au luat un birou în str. Eugen de Savoia No. 18, etaj I și au telefonul No. 3091. Orela de birou sunt: 8—13 și 16—18. Tot aici se vor muta și breslele Pielărie și Încălțăminte și Ciasornicari.

— Două furturi îndrăznețe la Jebel. In comuna Jebel din județul Timiș-Torontal, s'a săvârșit ieri noapte două spargerii îndrăznețe la comerțanții: Tullius și Krist. Tâlharii au furat dela primul 32.000 și dela cel de al doilea 5000 lei. Se pare că este vorba de o bandă organizată care operează în județ și care mercuri noaptea în comuna Deta a comis nu mai puțin de 3 spargerii.

— INCENDIU LA CIACOVA. Mercuri noaptea, la moșia d-lui Sabin Franț din comuna Ciacova, s'a declarat un violent incendiu. Focul a fost localizat de pompieri cu concursul taberei dela școala de inițiere a Serviciului Social. Echipa care se afla la ora raportului, împreună cu comandantul și ajutorii de comandant, au plecat în marș la fața locului, dând un prețios concurs la localizarea incendiului.

— Căzut din tramvai. Aseară între orele 19—20, a fost adus cu un taxi, la stația Salvării, funcționarul particular Wiener Arpad, de 50 ani, cu domiciliul în str. Paul Chinezul 4, având plăgi contuze la față.

— Numitul căzuse dintr'un tramvai Deoarece rănile nu prezentau nicio gravitate, funcționarul a fost pansat și lăsat la domiciliu.

— Consfătuirea dela Baroul Avocaților. Eri la orele 18 a avut loc o consfătuire la baroul local. S'a luat în discuție anteproiectul de lege pentru modificarea unor dispozițiuni din legea pentru organizarea corpului de avocați. A prezidat adunarea dl. dr. Ioan Dobosan, prodecanul baroului. Au luat cuvântul dd. dr. Liviu Linția, dr. Mezin, Ligeti, dr. Iuliu Coste, Aurel Bugariu, dr. Gh. Ienovan, dr. Gh. Ciorman, Andreș, Simon, Störmer, Rasko, Ghimicescu, etc. Vom reveni în numărul viitor cu ample amănunte asupra modificărilor propuse.

— PELERINAJ ORTODOX LA LIPOVA. Ca în fiecare an, credincioșii ortodocși din acest ținut fac un impresionant pelerinaj la biserica ortodoxă din Lipova, în zilele de 14 și 15 August crt., la sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului. Programul serbărilor religioase ce se vor desfășura la Lipova, cu acest prilej, a fost detaliat întocmit de forurile bisericești competente. Se prevede, în acest an, o afluență mare de pelerini la aceste serbări religioase tradiționale.

— Un copil și-a fracturat mâna. Copilul Henschmidt Iosif, în etate de 5 ani, din str. Inocențiu Klein, jucându-se cu alți tovarăși, a căzut de pe o scară, fracturându-și mâna stângă. Cu Salvarea, el a fost internat la spitalul de copii unde i se dau îngrijirile necesare.

— Bolnavă octogenară adusă cu ambulanța dela Budapesta. Vineri după masă a trezit o mică senzație în strada Dr. N. Paulescu din Timișoara I. ambulanța automobilă No. 318 BN—H, care purta stema maghiară. Ea a adus dela Budapesta pe d-na Drechsler, mama octogenară a d-nei vâd. Brăuer, proprietara farmaciei „Salvator” din Bul. Ferdinand I. Fiind în vizită la un fiu al ei, matroana s'a îmbolnăvit subit și a trebuit să fie adusă acasă de urgență. Personalul ambulanței ne-a declarat că nu este prima lui călătorie în străinătate. Au mai fost și în România. Și de data aceasta autoritățile noastre de frontieră s'au arătat foarte preventivoare.

— DL. ING. LIVIU FAUR, inspector general, șeful regiunii VIII industriale și al serviciului exterior al ministerului economiei naționale de pe lângă Ținutului Timiș, a plecat în concediu de odihnă. În timpul absenței, d-sa este înlocuit de dl. ing. inspector Aurel Alexandrescu.

— Ultraj cu lovire în comuna Teregoava. Zilele trecute, perceptorul comunei Teregoava, dl. Ilie Stoichescu, împreună cu agentul de urmărire și șeful de post, dl. plut. Ciobanu, auzind că Francisc Koch, comerciant, intenționează să plece din comună fără a-și plăti o amendă fiscală de 4000 lei, s'au dus să-i pună sechestru pe niște obiecte. Aceasta, opunându-se, a luat un ciomag cu care a încercat să-l lovească pe agentul de urmărire. Fiica comerciantului căutând să-i vie în ajutor, a sărit în gâtul șefului de post strângându-l puternic și spunându-i cuvinte necuvincioase. Perceptorul, agentul și șeful de post în urma celor întâmplate au arestat pe agresori și cu proces-verbal au fost înaintați Parchetului Caransebeș, care urmează să cerceteze cazul.

Anchetă în jurul tăerii arborilor din cartierul Mehala

Un succes al „colțului cititorilor” din „Dacia”

Timișoara, 12. — In urma plângerii locuitorilor din cartierul Mehala, apărută în numărul de ieri al ziarului nostru, în legătură cu tăerea arborilor de pe strada Horia, de către oamenii societății de telefoane, dl. ing. inspector general silvic, I. Caraminu, șeful inspectoratului silvic Timișoara, sesizându-se, a ordonat o anchetă.

Dl. ing. subinspector silvic Tiberiu Cernescu, șeful ocolului silvic Timișoara, s'a deplasat în cursul zilei de Vineri, în tovarășit de un delegat al primăriei Ti-

mișoara, în strada Horia, la locul indicat de noi, unde a procedat la inventarierea tuturor arborilor tăiați de angajații societății de telefoane.

Despre rezultatul acestei anchete s'a dresat un proces-verbal de delict silvic, urmând ca, în baza art. 61 din codul silvic, vinovații să fie înaintați justiției, pentruca acei cari distrug plantațiile ce reprezintă muncă și energie, cheltuite în folosul sănătății publice și în interesul esteticei orașului, să-și primească pe-deapsa meritată.

Sedința Consiliului de Administrație al Casei Asigurărilor Sociale

Timișoara, 12. — Consiliul de administrație al Casei Asigurărilor Sociale a ținut ieri o sedință, prezidată de dl. ing. Cornel Beșu, deputat al F. R. N.

Directorul instituției, dl. Vespasian Ștețiu a făcut în fața consiliului un bilanț al activității pe intervalul dela 1 Aprilie—1 Iulie crt., adică pe patru luni.

La fondul administrației de Casă de Asigurări Sociale, cu o prevedere de 11,382.000 lei s'au realizat 11,386.236 lei, deci un plus de 4836 lei.

Iar în ce privește cheltuielile, la cari e prevăzută o alocație bugetară de 8,798. lei și la care se adaugă rezervele pentru deschidere de credite, afe-

rente pe intervalul de 4 luni, deci un total de 11,381.966 lei, se remarcă o economie considerabilă.

In limita prevederilor bugetare s'au cheltuit 7,947.914 lei, angajându-se pe lângă această sumă alte 556.250 lei, totalul cheltuielilor însumând 8,504.164 lei.

Deci, într'un interval de 4 luni s'a realizat o diferență de cheltueli în minus, de 2,877.802 lei.

După prezenta dare de seamă a directorului, consiliul a luat în discuție diferite probleme de ordin administrativ și alte chestiuni curente.

SCURTE ȘTIRI EXTERNE

STRANGEEA RELAȚIILOR CULTURALE ITALO-GERMANE

Roma, 12 (Rador). — Agenția „Ștefani” anunță oficial, că în cursul conversațiilor dela Veneția, dintre d-nii Alfieri și Göbbels s'au luat importante hotăriri în vederea propășirii colaborării culturale și artistice dintre cele două țări.

Intre altele, s'a decis înființarea unei noi organizații de presă, din care vor face parte ziaristii italieni și germani, sporirea numărului radio-emisiunilor destinate celor două țări, coordonarea propagandei italo-germane în interiorul celor două țări și în străinătate, un schimb mai activ de trupe de teatru, etc. Această colaborare va fi com-

pletată prin întâlniri periodice între d-nii Alfieri și Göbbels.

PROTEST FRANCEZ LA TOKIO

Tokio, 12 (Rador). — Dl. Arsene Henry, ambasadorul Franței, a făcut o vizită d-lui Renzo Sawada, vice-ministrul afacerilor străine, căruia i-a remis protestul guvernului francez contra pagubelor materiale suferite de consulatul francez din Ciunking, cu ocazia recentelor raiduri ale aviației japoneze.

AMBASADORUL ROMÂNIEI LA PAPA

Roma, 12 (Rador). — Dl. Petrescu Comnen, ambasadorul României pe lângă Sfântul Scaun, a fost primit Joi într-o lungă audiență de Sanctitatea Sa Papa, Pius.

ULTIMA ORĂ

Intrevederea Ciano - Von Ribbentrop

Contele Csáky, ministrul de externe al Ungariei se află de asemenea la Salzburg

Salzburg, 12 (Rador). — Contele Ciano a sosit la ora 12.20, venind cu tren special. In gară a fost salutat de d. von Ribbentrop și alte personalități marcante germane. Ministerul de externe al Italiei a descins la hotelul „Österreichischer Hof”.

La amiază contele Ciano s'a dus la locuința particulară a d-lui Ribbentrop, un mic castel lângă Fuschl, unde a luat dejunul împreună cu gazda sa. Primele conversațiuni au început imediat după dejun.

Castelul în care au avut loc conversațiunile, este o elegantă construcție din sec. al XIV-lea și a fost odinioară castelul de vânătoare al episcopilor din Salzburg. Ducele de Windsor, ori de câteori venea în Austria, locuia întotdeauna în acest castel.

După informațiile culese de corespondentul agenției „Havas”, întrevederile Ciano-Ribbentrop urmează să ia sfârșit azi cel mai târziu. Discuțiile se mărginesc la un schimb de vederi politice. Se subliniază că nu este prevăzut nici un nou acord.

La terminarea discuțiilor, după toate probabilitățile, se va da un comunicat.

Sesiune excepțională de examene de curs primar

București, 12 (Rador). — Ministerul Educației Naționale a aprobat în mod excepțional, pentru Septembrie sesiune de examen particular de curs primar, pentru elevii cari vor dovedi că nu s'au putut prezenta la sesiunea legală, din motive de forță majoră. Aprobări pentru examen se dau numai de Minister.

Sătean părăsit de femeie își face harakiri

Roman, 12 (SIR). — Săteanul Vasile Ifrim, dela Arsenalul Armatei, din Roman, fiind părăsit de concubină, și-a despiciat abdomenul cu un cuțit, murind închinuri groaznice.

Severe măsuri împotriva lupanarelor din marile orașe

București, 12 (SIR). — In urma descoperirilor de lupanare clandestine, făcute la Cluj și în alte orașe principale, s'au dat dispozițiuni organelor sanitare, să întreprindă razile pentru descoperirea acestor cuibare ale desfrâului, unde sunt atrase tinere fete fără experiență.

PRESA MAGHIARA ACORDĂ O DEOSEBITĂ IMPORTANȚĂ ACESTEI INTREVEDERI

Budapesta, 12 (Rador). — Stefani transmite: Toate ziarele și cercurile politice ungare atribue cea mai mare im-

portanță întrevederii Ciano-Ribbentrop. „Magyar Nemzet” observă că interesul opiniei publice ungare pentru această întâlnire este cu atât mai mare cu cât contele Csáky ministru de externe al Ungariei se află și el la Salzburg.

Cine târăgănează conversațiile anglo-japoneze dela Tokio

O precizare a Ambasadorului Mării Britanii

Tokio, 12 (Rador). — Reuter transmite următoarele: Acuzația adusă de japonezi că Marea Britanie târăgănește intenționat conversațiile anglo-japoneze dela Tokio, este respinsă într-o declarație făcută presei de ambasada Mării Britanii, în care se precizează că este lipsită de orice temei știrea publicată de

unele ziare japoneze după care suspendarea temporară a conversațiilor anglo-japoneze dela Tokio cu privire la Tientsin s'ar datori unei târăgănări intenționate.

Că problemele în discuție sunt complexe și importante, dovedește faptul că, chiar după sosirea reprezentanților

britanici din Tientsin, autoritățile japoneze au avut nevoie de două săptămâni de consultări preliminare și de deliberări, înainte de a începe conversațiile propriu zise.

Actualmente s'a ajuns la un stadiu când și guvernul britanic are nevoie de asemenea consultări și deliberări. Ele se desfășoară însă acum cu cea mai mare grabă posibilă.

O DECLARAȚIE A SUBSECRETARULUI DE STAT DELA DEPARTAMENTUL EXTERNELOR DIN WASHINGTON

Washington, 12 (Rador). — D. Sumner Welles, subsecretar de stat la ministerul de externe a declarat ziarștilor că deși unele ziare japoneze au anunțat știrea, totuși guvernul Statelor Unite nu a însărcinat pe ambasadorul american din Tokio să facă demersuri lângă guvernul japonez în ceea ce privește aplicarea măsurilor de control al schimburilor, sau în legătură cu alte restricții comerciale în Extremul Orient. A amintit totodată declarația făcută de d. Cordell Hull la 19 Iunie din care sublinia aspectele mai largi ale situației din Tientsin și notele americane precedente, prin care se atrăgea atenția guvernului japonez asupra interesului pe care îl are guvernul Statelor Unite în legătură cu aspectele economice ale situației din Extremul Orient.

PRECIZAREA MINISTERULUI DE EXTERNE AL JAPONIEI

Tokio, 12 (Rador). — Reprezentantul autorizat al ministerului afacerilor străine a primit Vineri pe reprezentanții presei, cărora le-a făcut următoarele declarații:

Franta și Statele Unite pot să socotească că au interese speciale în chestiunile relative la moneda legală chineză și la rezervele de argint din băncile dela Tientsin, dar dacă aceste puteri ar dori să ia parte la reglementarea acestor chestiuni, ele ar trebui în primul rând să recunoască noua stare de lucruri ce există în China, așa cum a făcut Marea Britanie.

Nou incident terorist în Palestina

Atentatul a fost îndreptat împotriva consulului francez din Haiffa

Ierusalim, 12 (Rador). — Un nou incident terorist, căruia era să-i cadă victimă consulul Franței din Haiffa, s'a produs noaptea trecută.

Grisart, consulul Franței, călătoria

împreună cu soția sa cu automobilul pe șoseaua Jaffa—Ierusalim. Mai mulți necunoscuți au tras șase focuri de armă asupra automobilului.

Din fericire gloanțele n'au atins pe nimeni.

Misiunile militare franceze și engleze au sosit la Moscova

Moscova, 12 (Rador). — Misiunea militară franceză și engleză a sosit în Capitala Sovietelor Vineri la ora 10.20. Mareșalul Vorosilov a primit pe membrii

celor două misiuni militare la ora 15. D. Molotov, comisar al poporului pentru afacerile străine, a primit la ora 17 pe gen. Doulmenc și pe amiralul Plunkett.

Moartea bancherului

Mannheimer din Amsterdam a dat loc la svonuri tendențioase

Sinucidere sau moarte naturală?

VERSAILLES, 12 (Rador). — Moartea lui Fritz Mannheimer, director al băncii Mendelsohn din Amsterdam, a dat naștere la svonurile cele mai diferite. S'a spus că bogatul bancher, simțind că întreprinderea sa merge spre ruină, si-ar fi pus capăt zilelor. O asemenea bănuială

nu este îndreptățită. Moartea lui Mannheimer a fost firească, datorită unei crize cardiace. Medicul oficial al localității unde s'a produs decesul, a constatat că moartea s'a petrecut în împrejurările cele mai obișnuite.